

Verksamhetsberättelse för Jönköpings läns Luftvårdsförbund 2016

Luftvårdsförbundet har arbetat enligt riktlinjer i förbundets stadgar, § 1. Verksamheten har följt fastslaget arbetsprogram för 2016. En stor del av verksamheten ingår i det riksomfattande Kron-droppsnätet och består av övervakning av luftföroreningar i Jönköpings län. Sedan 2013 är förbundet huvudman för samverkansområdet för kontroll av luftkvalitet i Jönköpings län. Förbundets verksamhet utgör en viktig del av länets luftövervakning och är samordnad med Länsstyrelsens regionala miljöövervakningsprogram.

Styrelse

2016 års styrelse för Jönköpings läns Luftvårdsförbund framgår av nedanstående.

			Vald till
Ordförande	Mats Gustafsson, ordf.	Husqvarna AB	2017
Ledamöter, ord.	Susanne Wismén, v. ordf	Jönköpings kommun	2017
	Kenneth Andersson	Tranås kommun	2017
	Carl-Olof Thulin	Skogsstyrelsen	2018
	Josefine Karlsson	Värnamo Energi AB	2018
	Margareta Karsberg	Jönköping Energi AB	2017
	Margareta Sterner	Region Jönköpings län	2018
	Anne-Catrin Almér, sekr	Länsstyrelsen	2018
Ledamöter, suppl.	Irene Oskarsson	Aneby kommun	2017
	Krister Wall	Trafikverket	2017
	Helena Nyberg	Trelleborg	2018
	Gustav Wastesson	Nässjö Affärsverk	2018
	Christer Holmberg	3M	2017
	Anders Råsberg	LRF Länsförbund	2018
	Måns Lindell	Länsstyrelsen	2018
Kassör	Daniel Berlin (adjungerad)	Daniel Berlin Konsult AB	
Revisorer ord.	Gert Monell	Aneby kommun	2017
	Anders Förssblad	Aneby kommun	2017
Revisorer suppl.	Jeanette Toll	Vetlanda kommun	2017
	Monica Ryttman	Jönköpings kommun	2017
Valberedning	Torbjörn Adolfsson, sammank.	Aneby kommun	2017
	Emma Willaredt	Länsstyrelsen	2017
	Conny Eskilsson	Värnamo kommun	2017

Styrelsemöten

Under år 2016 har fyra ordinarie styrelsemöten hållits: 5 februari, 24 maj, 22 augusti och 17 november. I anslutning med årsmötet den 13 april genomfördes ett konstituerande styrelsemöte. Protokollen finns tillgängliga på Förbundets hemsida, www.luftvardsforbundet.se

Medlemmar

Förbundet har under år 2016 haft 35 medlemmar, varav cirka hälften utgörs av privata företag. Bland övriga medlemmar märks länets samtliga kommuner, olika myndigheter och statliga verk. En ny medlem har tillkommit under året, Kinnarps AB.

AB Hörle Tråd	Länsstyrelsen i Jönköpings län
Aneby kommun	Metsä Tissue AB
Attends Health Care	Mullsjö kommun
Sherwin Williams Sweden Coating AB	Nässjö Affärsverk AB
Burseryds Bruk AB	Nässjö kommun
Carlfors Bruk	Skara Stift
Eksjö kommun	Skogsstyrelsen
Gislaved Folie AB	Sävsjö Energi AB
Gislaveds kommun	Sävsjö kommun
Gnosjö kommun	Södra Skogsägarna
Habo kommun	Trafikverket Region Sydöst
Husqvarna AB	Tranås Energi AB
Jönköping Energi AB	Tranås kommun
Jönköpings kommun	Trelleborg Sealing Profiles
Jönköping Airport	Vaggeryds kommun
Kinnarps AB	Vetlanda kommun
Landstinget i Jönköpings län	Värnamo Energi AB
Lantbrukarnas riksförbund	Värnamo kommun
Linköpings stift	

Ekonomisk redovisning

2016 års verksamhet resulterade i ett underskott på 23 359 kr. Resultatet är 4 875 kr sämre än det budgeterade resultatet på minus 18 484 kr. Det försämrade resultatet beror till största delen på två uteblivna medlemsintäkter. Kostnaderna för krondroppsmätningarna följer i stort den budgeterade kostnaden medans posten för övriga externa kostnader visar en positiv avvikelse jämfört med budget på ca 11 700 kr. På grund av de uteblivna medlemsintäkterna avviker medlemsavgifterna negativt med 15 600 kr mot budget. Intäkterna uppgick till 343 200 kr.

Förbundet hade 410 611 kr i eget kapital, inklusive årets resultat, vid utgången av år 2016. Behållningen på placeringskontot var vid utgången av år 2016, 303 492 kr och behållningen på företagskontot var 216 062 kr. Förbundet hade vid räkenskapsårets utgång kortfristiga skulder på 108 943 kr. Dessa avser upplupna sociala kostnader på revisionsarvoden samt en leverantörsskuld till IVL för slutfakturerings av krondroppsmätningarna 2016 enligt avtal.

Årsmöte och Länsluftsdag

Luftvårdsförbundets ordinarie årsmöte samlade 19 personer på Husqvarna fabriksmuseum den 13 april 2016. Mats Gustafsson, ordförande för förbundet, hälsade alla välkomna.

I anslutning till årsmötet arrangerades Länsluftsdagen 2016. Anne-Catrin Almér, sekreterare i Jönköpings läns luftvårdsförbund presenterade resultat från de senaste årens mätningar i länet. Mats Gustafsson och Jonas Willaredt berättade om Husqvarnas miljöarbete, lokalt och globalt. Frida Moberg informerade om det statliga stödet Klimatklivet som går till åtgärder som innebär

minskade klimatutsläpp. Länsluftsdagen avslutades med guidad tur i Husqvarna fabriken eller i fabriksmuseumet.

Presentationerna från Länsluftsdagen finns på förbundets hemsida: www.luftvardsforbundet.se

Krondroppsnätet

Den huvudsakliga verksamheten ingår i det riksomfattande Krondroppsnätet och har varit inriktad på mätning av lufthalter, nedfall och effekter av luftföroreningar. Nätets mätningar startade 1989 och görs nu i enlighet med avtal för perioden 2015-2020, tecknat med IVL Svenska Miljöinstitutet AB. Enligt detta program mäts nedfall av luftföroreningar och dess effekter (mätt som markvattnets sammansättning) på fyra lokaler med granskog (Värnvik, Mellby, Bordsjö och Fagerhult). Fagerhult är en så kallad intensivyta, vilket innebär att det är en av tio ytor i landet som ingår i den nationella miljöövervakningen där Naturvårdsverket bekostar ytterligare mätningar. Även Länsstyrelsen finansierar luftmätningar i Fagerhult. Samtliga resultat redovisas i årsrapporten från IVL. I avtalet med IVL ingår även yttäckande kartläggning och prognos av kritisk belastning och överskridande för försurning, övergödning och marknära ozon. Samtliga resultat redovisas på Krondroppsnätets hemsida: www.krondroppsnatet.ivl.se

SLU Asa Försökspark genomför provtagning i samband med ovanstående.

Under 2016 har Naturvårdsverket reviderat sitt miljöövervakningsprogram för luft. De konstaterar att det finns ett stort behov av att se över den nationella och den regionala övervakningen av försurande nedfall. Idag mäts nedfallet inom flera övervakningsprogram och av flera aktörer. Det finns potential att effektivisera övervakningen och komplettera mätningarna med modellberäkningar. En arbetsgrupp kommer att sättas samman för att titta vidare på detta. Luftvårdsförbund och länsstyrelser kommer att ingå i en samverkans- och referensgrupp.

Kommentar: Verksamheten löper enligt planerna och genererar årligen en skriftlig rapport som återfinns på förbundets hemsida, redovisning på Krondroppsnätets hemsida samt data som används vid uppföljningen av miljökvalitetsmålen.

Remisser/yttrande/samordning

Luftvårdsförbundet ska vara

- remissinstans i luftvårdsrelaterade frågor
- medlemmarna behjälpliga i luftvårdsrelaterade frågor

Kommentar: Förbundet har i samarbete med Länsstyrelsen lämnat yttrande över Naturvårdsverkets förslag på nytt miljöövervakningsprogram för luft.

Hemsida

- Uppdatera hemsidan med nya protokoll och generella avsnitt.
- Leverera data till nationell datavärd för att öka tillgänglighet och nyttjandegrad.

Kommentar: Luftvårdsförbundets hemsida har uppdaterats med protokollen. I övrigt har ingen särskild insats gjorts under året.

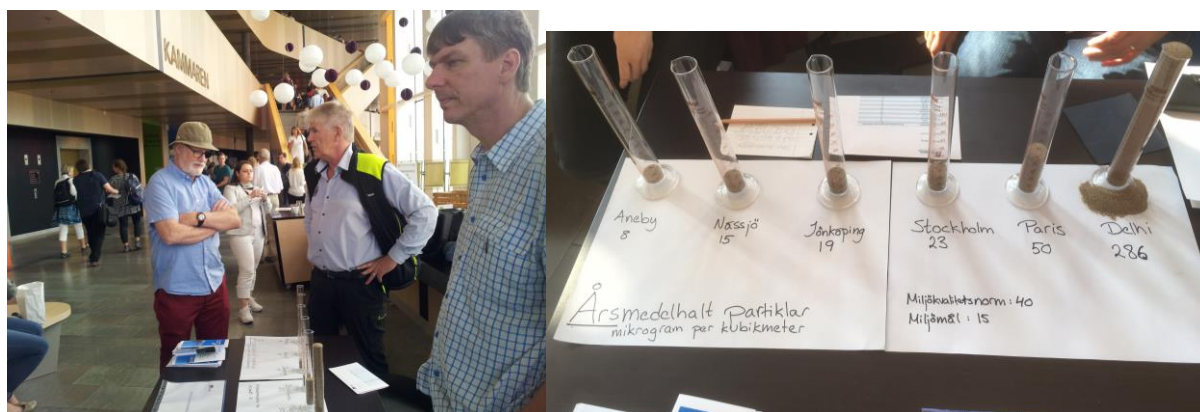
Merparten data från mätningarna finns tillgängliga via den nationella datavärden IVL. För bakgrundsmiljö gå till Krondroppsnätets hemsida www.krondroppsnatet.ivl.se/ där data i form av kartor och länsvisa tabeller redovisas. För tätortsmiljö gå till www.ivl.se - datavärdskap – lufthalter i tätortsmiljö – stationssammanställning – sök på Jönköpings län. Från och med 2017 övergår datavärdskapet från IVL till SMHI.

Medlemsvärvning

- Kontinuerlig medlemsvärvning

- Leverera medlemsbevis till medlemmar efter erlagd årsavgift
- Ta fram informationsmaterial om förbundet, både för befintliga medlemmar och i värvnings-syfte. Informationsmaterialet ska användas i en särskild satsning på att värva nya medlemmar under verksamhetsåret.
- Delta under klimatveckan.

Kommentar: En länsluftsdag arrangerades i samband med årsmötet. Till årsmötets bjöds samtliga tillståndspliktiga verksamheter i länet in. Det ledde till att en ny medlem. En roll-up har införskaffats. Styrelsen deltog på mässan vid klimatkonferensen (en del av klimatveckan) och monter var mycket välbesökt och ledde till många diskussioner med mässdeltagare. Diskussioner om strategi för medlemsvärvning har varit återkommande på styrelsemötena.. Luftvårdsförbundet deltog även under Värnamo kommuns hållbarhetsvecka och informerade om luftkvaliteten i länet och förbundets verksamhet.

Samordning

- Sydlänens luftvårdsgrupp: Delta aktivt med syfte att öka kunskapsutbyte och samordningsvinster.

Kommentar: Ingen aktivitet under 2016.

- Länsstyrelsens miljöövervakning: Verka för en samordning med den luftövervakning som görs av Länsstyrelsen.

Kommentar: Länsstyrelsens program för miljöövervakning 2015-2020 är samordnat med Luftvårdsförbundets verksamhet. Programmet innebär att Länsstyrelsen har tagit över och finansierar luftmätningarna i Fagerhult. Det innebär även att Länsstyrelsen fokuserar på att mäta luftföroreningshalterna i bakgrundsluft för att kunna komplettera mätningarna inom samverkansområdet.

Samverkansområdet för kontroll av luftkvalitet i Jönköpings län

- Samverkansområdet för kontroll av luftkvalitet: Implementera samverkansområdet, förankra det hos kommunerna, vara ett stöd för kommunerna. Vara kontaktperson för konsulterna.

Kommentar: Under år 2016 fortsatte arbetet med samverkansprogrammet. Kontrollprogrammet för samverkansområdet finns på hemsidan: [länk](#)

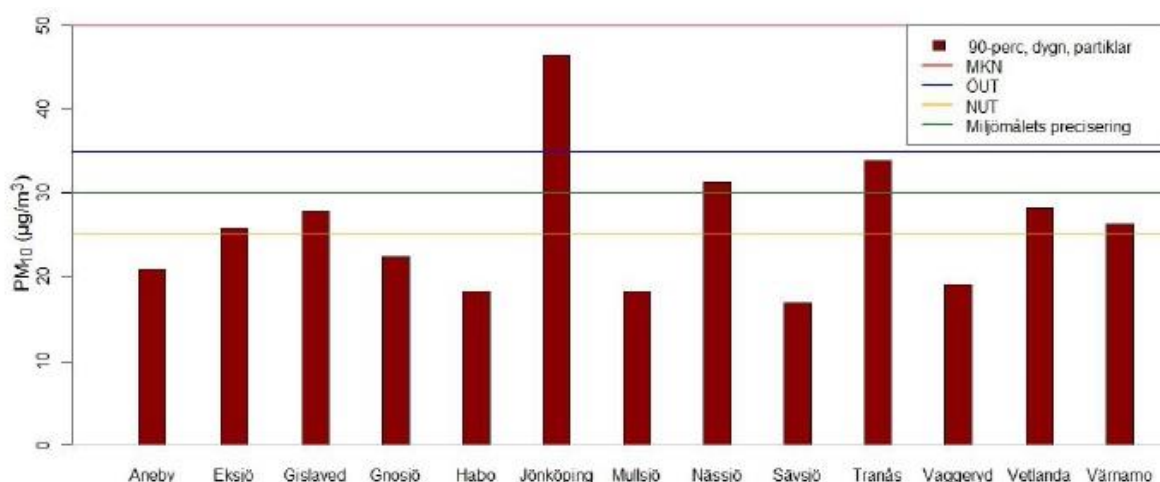
Kontinuerliga mätningar av bensen, partiklar och kvävedioxid sker i Jönköping. Data rapporteras direkt till Jönköpings kommuns hemsida: [länk](#) Resultat från mätningarna och beräkningarna från 2015 presenterades i IVLs rapport som finns på förbundets hemsida. Rapporten visar att halterna av samtliga undersökta luftföroreningar var lägre 2015 jämfört med 2014 och 2013. Detta kan inte enbart knytas till skillnader i rådande vädersituation, och indikerar att Jönköpings luftkvalitet förbättrats, även om perioden ännu är för kort för att man ska kunna säkerställa en trend.

De uppmätta årsmedelvärdena från de kontinuerliga mätningarna av partiklar vid Barnarpsgatan i Jönköping överskred inte gällande miljö kvalitetsnormen eller miljömålet. Däremot överskreds miljö kvalitetsmålet för dygnsmedelvärde vid båda platserna under 2015.

Årsmedelvärdet, dygnsmedelvärdena samt timmedelvärdena av kvävedioxid på Kungsgatan i Jönköping låg under miljö kvalitetsnormerna men över miljömålen.

Mätningarna av bensen i gaturum vid Kungsgatan (Jönköping) utfördes jämnt fördelade under 2015. Årsmedelvärdet var lägre än miljö kvalitetsnormen och miljömålet.

Resultaten från modellberäkningar av kvävedioxid, partiklar samt bensen i samtliga kommuner i samverkansområdet indikerade att haltnivåerna i alla kommuner ligger under miljö kvalitetsnormerna. Bilden nedan visar de högst beräknade värdena för partiklar (PM₁₀) i varje kommun.

Högsta beräknade 90-percentil för dygnsmedelhalt av PM₁₀ i respektive kommun. Horisontella linjer indikerar miljö kvalitetsnormen (MKN), övre och nedre utvärderingströskeln (ÖUT och NUT) samt miljö kvalitetsmålens precisering för 90-percentil för dygnsmedelhalt.

Avtalen med konsulterna löper ut efter 2017. Det är därför dags att se över framtiden för samverkansområdet. Styrelsen har tillsatt en arbetsgrupp för att ta fram ett förslag på fortsättning och nytt övervakningsprogram. Förslaget kommer att presenteras på årsmötet 2017, och en upphandling av konsulter under hösten 2017.

Jönköping i mars 2017

Enligt uppdrag

.....
Mats Gustafsson, *Ordförande*

.....
Anne-Catrin Almér, *Sekreterare*